

Grondwettelijk Hof

PERSBERICHT OVER ARRESTEN 195/2019 EN 198/2019

Het beperken van de toepassing van het nieuwe Vlaamse en Waalse gezinsbijslagsysteem tot kinderen die zijn geboren vanaf de inwerkingtreding van de nieuwe regeling, is grondwettig

Het Hof verwerpt de beroepen tot vernietiging die zijn gericht tegen het Vlaamse en het Waalse decreet tot hervorming van het gezinsbijslagsysteem. Volgens het Hof is het niet discriminerend dat de nieuwe regeling van de gezinsbijslagen alleen van toepassing is op kinderen die zijn geboren vanaf de inwerkingtreding van het nieuwe gezinsbijslagsysteem. Het Hof oordeelt verder dat het Vlaamse decreet geen aanzienlijke en onverantwoorde achteruitgang inhoudt van het niveau van bescherming van het recht op gezinsbijslag. Dat geldt ook voor gezinnen die onder het oude en het nieuwe systeem vallen. Ook al zouden de gevolgen van dat decreet voor die gezinnen als een betekenisvolle achteruitgang worden beschouwd, dan nog zou die achteruitgang volgens het Hof gerechtvaardigd zijn. De decreetgever wou er immers voor zorgen dat de kinderen die zijn geboren vóór de inwerkingtreding van de nieuwe reglementering, na de hervorming geen lagere bijslagen ontvangen, rekening houdend met de budgettaire impact ervan. Tegelijk is het moeilijk om in de praktijk te voorzien in een overgangsregeling die voor elk gezin op elk ogenblik de meest voordelige reglementering waarborgt.

1. Context

Bij het Hof zijn verschillende beroepen tot vernietiging ingesteld tegen het Waalse decreet van 8 februari 2018 betreffende het beheer en de betaling van de gezinsbijslagen en tegen het Vlaamse decreet van 27 april 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid.

Die decreten hebben tot doel **de regeling van de gezinsbijslagen te hervormen** (ook gekend als de **kinderbijslag**) teneinde, in hoofdzaak, **een gelijke behandeling van alle kinderen te verzekeren**. In het oude systeem is het bedrag van de maandelijkse basisbijslag progressief volgens de rang van het kind in het gezin (95,80 € voor het eerste kind, 177,27 € voor het tweede, 264,67 € voor het derde en voor elk volgend kind) en worden bijslagen toegekend die onder meer worden berekend volgens de leeftijd van het kind. In het nieuwe Vlaamse en Waalse systeem ontvangen alle kinderen een maandelijkse basisbijslag waarvan het bedrag identiek is (155 € en vanaf 18 jaar 165 € in het Waalse model; 160 € in het Vlaamse model), los van het aantal kinderen in het gezin en van de ontwikkeling van de samenstelling ervan.

De nieuwe regeling is **evenwel alleen van toepassing op kinderen die zijn geboren vanaf een bepaalde datum** (1 januari 2020 voor de Waalse regeling, 1 januari 2019 voor de

Vlaamse regeling), **waarbij de kinderen die vóór die datum zijn geboren, aan de vroegere regeling onderworpen blijven** (uiterlijk tot de leeftijd van 25 jaar).

2. Onderwerp van de beroepen

De verzoekende partijen zijn ouders van kinderen die zijn geboren vóór de voormelde data en die dus onderworpen zullen blijven aan de vroegere regeling van de gezinsbijslagen, alsook, voor sommigen onder hen, van kinderen die zijn geboren of nog moeten worden geboren vanaf diezelfde data.

Zij voeren in hoofdzaak aan dat de bestreden decreten in strijd zijn met het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie door een onverantwoord verschil in behandeling in te voeren tussen kinderen, naargelang zij zijn geboren vóór of vanaf de datum van inwerkingtreding van de nieuwe regeling. In vergelijking met het oude systeem, geven kinderen onderworpen aan het nieuwe systeem recht op bijslagen die naar gelang van het geval hoger of lager zijn. Een enig kind dat vóór de inwerkingtreding van de hervorming is geboren, zal bijvoorbeeld recht geven op een basisbijslag die lager ligt dan die voor een kind dat vanaf die datum wordt geboren.

Ten aanzien van het Vlaamse decreet voeren de verzoekende partijen ook aan dat het decreet voor de gezinnen die aan beide reglementeringen zijn onderworpen leidt tot een **aanzienlijke en onverantwoorde achteruitgang van het niveau van bescherming van het recht op gezinsbijslag**, gewaarborgd bij artikel 23, derde lid, 6°, van de Grondwet. Het gaat in dit geval over gezinnen die al een kind hadden in het oude systeem en er nog één verkrijgen in het nieuwe systeem. Zij combineren het oude en nieuwe systeem van gezinsbijslag.

3. Beoordeling door het Grondwettelijk Hof

Ten aanzien van het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie

Volgens het Hof berust het verschil in behandeling op een objectief criterium, namelijk de geboortedatum van het kind dat recht geeft op gezinsbijslag.

Voor het Waalse decreet stelt het Hof vast dat de keuze van de decreetgever hoofdzakelijk gerechtvaardigd is door de noodzaak om, in een beperkt budgettair kader, de hervorming van de gezinsbijslagen te verzoenen met de bescherming van de rechtmatige verwachtingen van de gezinnen met kinderen die zijn geboren vóór de inwerkingtreding van de hervorming.

Het Hof herinnert eraan dat het niet aan het Hof staat zich uit te spreken over de opportuniteit van de omvang van de middelen die de decreetgever, op het vlak van de begroting, aan een bepaald beleid wenst te wijden.

Het Hof oordeelt dat **het verschil in behandeling niet onevenredig is met de nagestreefde doelstellingen**. De kinderen die aan de overgangsregeling zijn onderworpen genieten immers van bepaalde maatregelen van de nieuwe regeling, die voor hen in wezen gunstiger zijn. Voorts wordt het verschil in behandeling progressief kleiner wegens de leeftijdsbijslagen. Voor de gezinnen met meerdere kinderen, waarvan het eerste kind is onderworpen aan het oude systeem, bestaat er slechts een verschil voor de basisbijslag voor het eerste kind, ten opzichte van de gezinnen die volledig onder het nieuwe systeem vallen. Ten slotte valt het feit dat een gezin, in zijn geheel, meer kan ontvangen indien alle kinderen onder het oude systeem vallen, te verantwoorden door de noodzaak om hun gewettigde verwachtingen te vrijwaren.

Voor het Vlaamse decreet stelt het Hof vast dat de decreetgever heeft willen voorkomen dat gezinnen bij de overgang van het oude naar het nieuwe systeem minder hoge kinderbijslagen zouden ontvangen dan voorheen, rekening houdend met de budgettaire impact van de hervorming. De Vlaamse decreetgever heeft de kinderbijslageregeling dan ook bevroren om de verworven rechten van die gezinnen en van hun rechtgevendende kinderen te beschermen.

De keuze van de datum van 1 januari 2019 is verantwoord door het feit dat het gaat om de datum van inwerkingtreding van de nieuwe regeling. De financiële impact van de hervorming wordt aldus uitgeschakeld voor de gezinnen wier kinderen reeds onder de vroegere regeling een recht op dergelijke bijslagen genoten. Het Hof besluit hieruit dat het verschil in behandeling redelijk verantwoord is.

Ten aanzien van de standstill-verplichting inzake het recht op gezinsbijslagen

Met betrekking tot het Vlaamse decreet herinnert het Hof eraan dat artikel 23 van de Grondwet een *standstill*-verplichting bevat die de wetgever verbiedt het beschermingsniveau van een bepaald recht in aanzienlijke mate te verminderen zonder redenen van algemeen belang. Het komt evenwel de wetgever toe te beoordelen hoe dat recht op de meest adequate wijze wordt gewaarborgd.

Het Hof merkt op dat voor kinderen die reeds onder het oude gezinsbijslagsysteem vielen, de inwerkingtreding van de nieuwe regeling geen negatieve impact heeft op de bijslag voor die kinderen.

Voor de gezinnen met kinderen die zijn geboren vóór en na de inwerkingtreding van de nieuwe regeling, ontvangen sommigen een lager bedrag dan indien de oude regeling ook op die laatste kinderen van toepassing was. Zelfs indien een dergelijke situatie als een aanzienlijke achteruitgang zou worden beschouwd, oordeelt het Hof dat die achteruitgang gerechtvaardigd zou zijn door, enerzijds, de wil van de decreetgever om ervoor te zorgen dat de kinderen die zijn geboren vóór de inwerkingtreding van de nieuwe reglementering, na de hervorming geen lagere bijslagen ontvangen, rekening houdend met de budgettaire impact ervan, alsook, anderzijds, het feit dat het in de praktijk zeer moeilijk is om in een overgangsregeling te voorzien waarbij voor elk gezin op elk moment de meest voordelige reglementering wordt gewaarborgd.

Beslissingen van het Hof

Het Hof verwerpt de beroepen.

Het Grondwettelijk Hof is een rechtscollege dat waakt over de inachtneming van de Grondwet door de verschillende wetgevers in België. Het Hof kan wetten, decreten en ordonnanties vernietigen, ongrondwettig verklaren en schorsen wegens schending van een grondrecht of een bevoegdheidverdelende regel.

Dit persbericht, opgesteld door de griffie en de referendarissen die met de persrelaties zijn belast, bindt het Grondwettelijk Hof niet. Gelet op de aard zelf van de samenvatting, bevat zij niet de in het arrest uiteengezette redeneringen, noch de specifieke nuanceringen van het arrest.

De arresten nrs. 195/2019 en 198/2019 kunnen worden geraadpleegd op de webstek van het Grondwettelijk Hof, www.grondwettelijk-hof.be (<https://www.const->

[court.be/public/n/2019/2019-195n.pdf](https://www.const-court.be/public/n/2019/2019-195n.pdf) en <https://www.const-court.be/public/n/2019/2019-198n.pdf>).

Contactpersonen voor de pers :

Sarah Lambrecht | sarah.lambrecht@grondwettelijk-hof.be | 02/500.12.83

Frank Meersschaut | frank.meersschaut@grondwettelijk-hof.be | 0475/325.218

Volg ons via Twitter [@ConstCourtBE](https://twitter.com/ConstCourtBE)